

i mange tilfælde først sker under behandlingen i Flygtningenævnet, når der kommer en advokat ind. Og i de tilfælde bliver det nærmest præsenteret, som om ansøgerens asylmotiv er tvivlsomt, da oplysningerne ikke med det samme blev præsenteret for Udlændingestyrelsen.

Jeg vil godt prøve at give et lille eksempel på, hvad vi kan tale om. Vi kan f.eks. tale om en person, der kommer fra et land, hvor vedkommende har været medlem af en revolutionær undergrundsgruppe. Det er det, vedkommende hele tiden lægger vægt på som det vægtigste, og det er det, der bliver offentliggjort hele tiden, det er problemet: medlem af denne her revolutionære undergrundsgruppe. Det tillægger man ikke i sig selv at være noget asylmotiv.

Først da sagen kommer videre, og der kommer en advokat ind, som får spurgt, hvad arbejdet var i denne gruppe, og det kommer frem, at arbejdet i denne gruppe var at infiltrere regeringsorganer, og at der rent faktisk i forbindelse med det var udstedt en arrestordre, først på det tidspunkt kommer den slags ting frem.

Det er det, vi ser gang på gang, og vi oplever jo gang på gang, at der så bliver sået tvivl om troværdigheden. Så spørger man: Hvorfor er de oplysninger ikke kommet frem fra første færd? Hvorfor kommer de først nu? Det bliver så et troværdighedsspørgsmål, og vi ser, at der med formuleringen, »at man ikke kan lægge asylansøgerens forklaring til grund«, er tvivl om troværdigheden. Man kan bare gå ind og læse afgørelserne, så kan man konstatere, at det, jeg siger her, er korrekt.

I nogle situationer kan man selvfølgelig hævde, at ansøgeren pynter på historien for at fremme sin sag, og det er utvivlsomt rigtigt. Altså det er jo utvivlsomt rigtigt, og det er naturligvis et problem. Men det understreger efter vores opfattelse så meget desto mere vigtigheden af, at der ydes advokatbistand allerede i første instans, fordi en saglig bedømmelse af sagens indhold fra advokatens side kan hjælpe til, at der bliver truffet afgørelse på et mere afklaret grundlag – også i de tilfælde, hvor sagen simpelt hen er for tynd.

Det betyder efter vores opfattelse ikke nødvendigvis, at det her vil føre til, at sagsbehandlingstiderne forlænges. Vi tror faktisk, at der er mulighed for, at de nedbringes.

Det er klart, at i en række af de sager, hvor man må helt igennem til Flygtningenævnet for

at få garanteret asyl, vil der måske allerede kunne garanteres asyl i Udlændingestyrelsen, og dermed vil der blive en radikalt dramatisk nedsat sagsbehandlingstid i de sager. Men heller ikke i de andre sager mener vi nødvendigvis, den behøver at være længere, fordi sagen fra første færd ligger belyst og dermed er til at gå til. Det er så også et svar til hr. Peter Skaarup og andre, som var inde på det spørgsmål.

Den socialdemokratiske ordfører mente, at systemet i dag fuldt ud sikrer asylsøgerens rettigheder. Det synes vi ikke. Vi synes, at der er en lang række afgørelser, som viser, at de ikke sikres, men vi er måske ikke så overraskede over holdningen fra flertallets side.

Vi kan jo konstatere, at det er det samme flertal, som har meget, meget travlt med at lovgive på basis af nogle relativt få, som laver uro rundt omkring på flygtningecentrene, som i det hele taget har meget travlt med at stramme flygtningelovgivningen, og som synes, at det vil være et meget stort problem at kigge nærmere på det her for at sikre asylsøgenes rettigheder.

Det overrasker os ikke frygtelig meget, men det skal ikke forhindre os i at agitere videre for vores forslag.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 126:

Forslag til folketingsbeslutning om reform af proceduren i Flygtningenævnet.

Af Søren Søndergaard (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 27/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Beslutningsforslagsstillerne foreslår her i beslutningsforslaget, at der gennemføres en reform af proceduren i Flygtningenævnet, sådan at det bliver muligt at indkalde og afhøre vidner, eksperter og dokumentarister i konkrete sager.

Til det kan jeg sige, at en sådan mulighed faktisk allerede findes efter udlændingeloven og Flygtningenævnets forretningsorden.

Det følger således af udlændingelovens § 54 og Flygtningenævnets forretningsordens § 19, at nævnet drager omsorg for sagens oplysninger og træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og tilvejebringelse af andet bevismateriale.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Med beslutningsforslag nr. B 126 opfordrer Enhedslisten til at reformere procedurerne i Flygtningenævnet, så der bliver mulighed for at indklage og afhøre vidner og eksperter og dokumentarister i konkrete sager.

På vegne af Socialdemokratiet vil jeg blot pointere, at denne her mulighed allerede eksisterer i dag ifølge udlændingeloven og Flygtningenævnets forretningsorden. Det holder vi selvfølgelig et vågent øje med, og derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi mener ikke, der skal lovgives, når det er overflødig, og det er det. Mulighederne er til stede. Vi kan ikke støtte forslaget.

John Vinther (KF):

Jeg sagde under det forudgående punkt på dagsordenen, at det var et unødvendigt forslag. Det kan jeg kun gentage her, for her foreslår Enhedslisten altså noget, der allerede er eksisterende. Det er der selvfølgelig ikke nogen grund til, og vi kan ikke støtte forslaget.

Knud Erik Hansen (SF):

Det er normal praksis i Danmark, at når man har fået en administrativ afgørelse, så kan man indbringe den for en domstol og efterfølgende også få den prøvet for en domstol ved en højere instans. Det fraviger vi, når det drejer sig om asylansøgere. Asylansøgere får alene en administrativ afgørelse og kan så anke til et nævn.

Skal vi leve op til det normale om, at man kan få en domstolsafgørelse, ja, så kræver det selvfølgelig, at nævnet meget får karakter af at være en domstol. Det har man gjort på nogle punkter. Man har indført mundtlighed i stort omfang.

Der er stadig flere ting, man kan forbedre. For os at se svækker det stadig væk nævnet som ankeinstans, at der sidder personer, der repræsenterer de organer, som er med i den administrative afgørelse. Der er fortsat sager, som behandles skriftligt, som måske snarere burde behandles mundtligt.

Flygtningenævnet har f.eks. også ret til at afvise nye oplysninger. Vi synes også, det er problematisk, at man ikke umiddelbart også, sådan som vi har forstået det, har ret til selv at sige: Vi har nogle vidner, vi har nogle eksperter, som vi mener er nødvendige for at belyse sagen, og som kan være en del af nævnsafgørelsen.

Vi har forstået forslaget sådan, at det ikke kun er Flygtningenævnet, der kan tillade det, men at man også har mulighed for selv at indkalde vidner og eksperter og dokumentarister for at kunne sikre sagen en ordentlig belysning. Det synes jeg er en vigtig del, hvis vi skal gøre Flygtningenævnet til noget, der minder om en domstol, uanset at det er et nævn og en del af det administrative system.

Vi vil derfor se meget positivt på forslaget.

Peter Skaarup (DF):

Ja, i Dansk Folkeparti er vi ikke begejstrede for det her forslag. Vi kan faktisk ikke støtte det, og vi synes, det er unødvendigt, at vi laver yderligere muligheder for flygtninge, der gerne vil have asyl her i landet, så vores udgangspunkt er, at vi ikke kan støtte forslaget fra Enhedslisten.

Vi undrer os i øvrigt over, at det er normal kutyme, når man fremsætter den slags forslag, at man ikke også har bare en lille snert med af, hvad det vil koste rent økonomisk at gennemføre alle de her nye initiativer, som Enhedslisten vil, og der vil jeg da godt spørge Enhedslisten, om det er flygtningene selv, der skal betale for de her mange nye initiativer, eller man regner med, at det offentlige skal betale, og i givet fald hvor meget det vil koste.

Arne Melchior (CD):

Det er nok næppe nødvendigt for mig som ordfører for CD at give udtryk for, at vi langt fra er trygge – langt fra er trygge – ved en del af de sagsbehandlinger, der foregår med henblik på at skaffe asyl.

Vi er tit ulykkelige over den stive paragrafryteragtige facon, der lægges for dagen. Jeg tror desværre, det drejer sig om en mentalitetsændring, der er behov for, mindre opportunisme, mere individualitet, mere villighed til at skønne og fortolke de givne paragraffer udvidende og mildt frem for indskrænkende og strengt.

Derfor har vi også sympati for intentionerne bag dette forslag. Vi synes også, at forarbejderne, altså bemærkningerne, til dette forslag er lovlig knappe, og vi er ikke helt overbeviste om, at der vil komme den gavn ud af det, som forslagsstillerne tænker sig.

Det er sandelig ikke økonomien, som hr. Skaarup pegede på, som gør os betænkelige, for bare at skaffe et menneske mere ret og rimelighed er en meget stor sum værd, men igen må jeg sige som ved det foregående forslag, at vi vil afvente forslagsstillerens nærmere redegørelse under udvalgsarbejdet, før vi tager endelig stilling. Som det ligger i øjeblikket, er sympatien stor og skepsisen ikke helt ringe.

Elisabeth Arnold (RV):

Med det foreliggende forslag foreslår Enhedslisten, at det skal være muligt at indkalde vidner, eksperter og dokumentarister til behandlinger af asylansøgninger i Flygtningenævnet, og så hører vi fra ministeren, at denne mulighed allerede foreligger. Det vil altså sige, at der synes at være en vis klarhed om, hvordan nævnet egentlig fungerer, og det synes jeg, vi skal tage som et udgangspunkt til at få en diskussion i Retsudvalget i Folketinget om, hvordan Flygtningenævnet egentlig fungerer.

Jeg ved, der har været en invitation fra Flygtningenævnet til, at Retsudvalgets medlemmer kan komme på besøg og tale med Flygtningenævnet og få at vide, hvordan de fungerer, hvordan deres ressourcer er, hvordan deres procedurer er, og det synes jeg vi skal bruge det her forslag som udgangspunkt for. Der er åbenbart ikke fuld viden om, hvordan Flygtningenævnet fungerer, jeg ved det heller ikke, men at hr. Søren Søndergaard heller ikke ved det, kommer nu lidt bag på mig.

Men jeg synes, vi skal tage det her som udgangspunkt for at få en nøjere beskrivelse af, hvordan Flygtningenævnet fungerer, så vi alle sammen får hævet vores vidensniveau om det. Ingen af os kan være tjent med, at et så vigtigt organ som Flygtningenævnet ikke fungerer optimalt.

Jann Sjørnsen (KRF):

Enhedslisten foreslår en reform af proceduren i Flygtningenævnet, og den reform bliver så beskrevet på, ja, undskyld jeg siger det, nogle meget, meget få linjer. Det er så, hvad det er.

Jeg må sige, at sådan som jeg har læst beslutningsforslaget, kan jeg ikke andet end give ministeren og nogle andre ordførere ret og sige, det er overflødigt. Jeg kunne have forstået, hvis Enhedslisten havde fremsat et forslag om, at asylansøgere advokater skulle have ret til føre vidner for Flygtningenævnet, hvis de ønskede det, for så var der tale om noget nyt. Men det kan jeg simpelt hen ikke læse ud af forslaget.

Derfor må jeg sige, at hvis det blot drejer sig om, som der står i bemærkningerne, at der gennem lovgivningen skal åbnes mulighed for, at der kan indkaldes vidner, eksperter og lignende, så Flygtningenævnets medlemmer på basis af skriftligt materiale, og hvad der i øvrigt ligger i sagen, får mulighed for at få uddybet og nuanceret oplysningerne, er det ikke andet end det, Flygtningenævnet har mulighed for i dag. Hvis forslagsstillerne derimod tænker på, at man skulle give nogle rettigheder til asylansøgere og imødekomme deres ønske om vidneførelse osv., taler vi jo om noget helt andet, og så må vi i givet fald se et andet forslag fra Enhedslisten.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard (EL):

I dag foregår en normal asylsag sådan, at advokaten og repræsentanten for Udlændingestyrelsen og ansøgeren sidder over for nævnet. Forud er gået fremsendelse af eventuelt skriftligt materiale i sagen, herunder hvad advokaten måtte være fremkommet med af kommentarer til sagsfremstillingen, og ifølge udlændingeloven og forretningsordenen er der derudover mulighed for, hvis nævnet tillader det – hvis nævnet tillader det – at inddrage sagkyndige.

Det problem, som asyladvokaterne oplever, er, at der har udviklet sig en praksis i nævnssa-gerne for ikke at inddrage sagkyndige, og det er udgangspunktet for forslaget. Vi har selvfølgelig spurgt os lidt for, og vi kan sige, at i den seneste periode kan antallet af sager, hvor der er blevet inddraget sagkyndige, tælles på meget, meget få hænder. I den situation er det nødvendigt at bryde med den tradition, at nævnet beslutter, at der ikke kan gives tilladelse til, at der føres sag-

kyndige, og indføre i lovgivningen og forretningsordenen, at advokaten har ret til at indkalde de sagkyndige og andre.

I dansk ret er der generelt fri bevisførelse, hvilket vil sige, at der som hovedregel ikke kan ske nogen udelukkelse af bestemte beviser, vidner osv. Det følger af den fri bevisførelse, at der er fri ret for advokaten til at føre de vidner, han vil, og det harmonerer altså ikke godt med, at det er Flygtningenævnet selv, der ifølge loven og forretningsordenen afgør, hvem det kan tillades at føres som vidner eller sagkyndige.

Når vi ønsker, at der skal gives den mulighed, er det selvfølgelig, fordi vores udgangspunkt er asylansøgerens rettigheder. Men jeg opdagede lige pludselig – og det synes jeg jo er meget interessant – at andre læser »mulighed for« som mulighed for Flygtningenævnet. Det viser jo bare perspektivforskellen. Vi mener, at asylsystemet skal tage udgangspunkt i asylsøgerens muligheder for at få en retfærdig sag, mens andre tager udgangspunkt i systemets mulighed for at træffe beslutninger hen over hovedet på asylsøgeren.

Det er efter vores opfattelse fuldstændig klart, at det, der i dag kræver Flygtningenævnets tilladelse, men sker i meget lille omfang, er noget, der fremover skal være en rettighed, man har. Vi håber, der er andre end SF, der er positive over for det, for hvis det ikke er tilfældet, må vi i hvert fald endnu en gang konstatere den skærende modsætning mellem det, man går ind for, når det gælder andre, der kommer i klemme i systemet, og den ret, man vil tildele asylansøgeren.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I stedet for at harcelere over alle de ordførere, som efter hr. Søren Søndergaards opfattelse ikke har forstået en dyt af det hele, kunne det være, hr. Søren Søndergaard skulle læse sit forslag og bemærkningerne en gang til og måske i formuleringerne finde årsagen til, at der åbenbart er opstået misforståelser om sagens rette sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det var sådan set også det, jeg gjorde, for som jeg sagde, konstaterede jeg til min gru, at man har to forskellige perspektiver her. Men det må vi jo bare konstatere.

Når vi snakker om, at der skal sikres den mulighed, har man to forskellige perspektiver.

Nogle har det perspektiv, der hedder Flygtningenævnets mulighed, og den ligger, som jeg sagde i min tale, i forretningsordenen. Noget andet er den mulighed, som eksisterer for asylansøgeren, og det er klart, at den uklarhed skal selvfølgelig præciseres. Men det, der så bliver interessant, er, hvad det betyder for de forskellige partiers stillingtagen, og det har fru Elisabeth Arnold jo redegjort for nu. Men når vi nu får den misforståelse rettet, betyder det så, at Det Radikale Venstre støtter forslaget? Det ville da være rart at høre.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et uafhængigt landevurderingsorgan i asylsager.

Af Søren Søndergaard (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 27/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Forslagsstillerne bag beslutningsforslag nr. B 127 opfordrer til, at der oprettes et uafhængigt landevurderingsorgan, som skal have til formål løbende at indsamle informationer og viden om forholdene i flygtningeproducerende lande og stille denne viden til rådighed for alle parter i asylsystemet. Det fremgår af forslaget, at forslagsstillerne hermed ønsker at sikre, at der til-